

Písemná maturitní zkouška

Profilová část maturitní zkoušky konaná ve formě písemné zkoušky

Studenti konají písemnou maturitní zkoušku skládající se ze dvou částí – veřejná správa a právo. Zkouška se koná v jeden den a trvá 240 minut, z toho na každou část připadá 120 minut. Mezi jednotlivými částmi je krátká přestávka. Pořadí a způsob vypracování jednotlivých částí budou určeny v organizačním pokynu před zkouškou.

Obsahem zkoušky je:

Veřejná správa (120 min)

Zadání:

1. Test - 16 testových otázek. Studenti budou volit vždy jednu správnou odpověď ze tří možností v každé testové otázce. Za každou správně zodpovězenou testovou otázku získá student 0,5 bodu. Celkem tedy **8 bodů**.

2. Rozbor 4 témat (včetně 3 konkrétních podotázek) z průřezu studia veřejné správy. Za každé správně vypracované téma získá student **3 body**. Možné jsou i částečné body odstupňované po ½ bodu, celkem tedy **12 bodů**.

Student může získat za **písemnou část zkoušky z VSP maximálně 20 bodů**,

Maturitní okruhy, z nichž budou testové otázky a témata vybrána, jsou následující:

1. **Veřejná správa**
 - vymezení pojmů veřejný sektor, veřejná politika, veřejný statek a služba
 - rozdělení veřejné správy, charakteristika orgánů státní správy a samosprávy
2. **Obecní zřízení**
 - občané, území a druhy obcí, regiony, právní předpisy a působnosti obce
 - orgány obce – charakteristika a pravomoci
3. **Krajské zřízení**
 - občané, území, spolupráce a názvy krajů, právní předpisy a působnosti kraje
 - orgány kraje – charakteristika a pravomoci
4. **Právní a společenské postavení zaměstnance ve veřejné správě**
 - požadavky na odborné znalosti státního úředníka a služební poměr
 - systém odměňování státního zaměstnance, jeho práva a povinnosti
 - bezpečnostní sbory ČR, služební poměr příslušníků Armády ČR, Policie ČR
5. **Vnitřní správa**
 - vymezení vnitřní správy a její orgány, probíhající proces digitalizace
 - zabezpečení osobního stavu obyvatelstva – matriky, jméno, příjmení a rodné číslo, evidence obyvatel, SLBD
 - občanské průkazy a cestovní doklady, státní občanství, státní symboly
 - pobyt cizinců na území ČR, azyly a víza

6. **Živnostenská správa**
 - pojem živnosti a právní úprava, povinnosti podnikatele
 - všeobecné a zvláštní podmínky provozování živností
 - druhy živností, rozdělení, charakteristika
 - živnostenské úřady a živnostenský rejstřík
7. **Správa finanční**
 - státní rozpočet – sestavování, druhy, skladba
 - funkce finančního úřadu, daňová soustava ČR
 - daňové povinnosti podnikatele
8. **Správa kultury**
 - pojem kultury, rozdělení a právní úprava, orgány na úseku správy kultury, UNESCO
 - správa na jednotlivých úsecích kultury – kulturní památky, knihovny, muzea a galerie, tisk, hromadné sdělovací prostředky,
9. **Správa základního, středního a vysokého školství**
 - právní úprava a oblasti základního, středního a vysokého školství
 - vzdělávací soustava – charakteristika, formy vzdělávání, vzdělávací programy
 - druhy škol a školská zařízení, orgány státní správy a samosprávy na tomto úseku
10. **Správa policie**
 - organizace policejní správy na území ČR, právní úprava
 - Policie ČR – úkoly, organizační struktura, povinnosti a oprávnění policistů, donucovací prostředky, zbraně
 - obecní (městská) policie – organizace a náplň práce, povinnosti a oprávnění strážníků, donucovací prostředky, zbraně
11. **Správa na úseku životního prostředí**
 - zásady ochrany životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj
 - orgány veřejné správy na úseku životního prostředí, mezinárodní organizace
 - ochrana ovzduší, vod, ZPF, přírody a krajiny, lesa
12. **Správa zdravotnictví a veřejné zdravotní pojištění**
 - právní úprava a pojmy zdravotnictví, orgány státní správy a samosprávy na tomto úseku
 - veřejné zdraví, prevence, profesní organizace, zdravotnická zařízení
 - veřejné zdravotní pojištění – právní úprava, vznik a zánik, plátcí, zdravotní pojišťovny
13. **Sociální zabezpečení**
 - pojem a právní úprava, organizace sociálního zabezpečení (charakteristika)
 - pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti
 - složky pojistného, poplatníci, sazby a sankce
14. **Správa zaměstnanosti**
 - právní úprava, orgány státní správy a samosprávy na úseku zaměstnanosti
 - aktivní a pasivní politika zaměstnanosti
 - podpora v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci – výše, podmínky, lhůty
15. **Důchodové pojištění**
 - důchodový systém a právní úprava, důchodové reforma, valorizace dávek
 - účastníci, charakteristika dávek důchodového pojištění

16. **Nemocenské pojištění**
 - pojem a právní úprava
 - účastníci, vznik, zánik a ochranná lhůta
 - charakteristika a výpočet dávek nemocenského pojištění
17. **Státní sociální podpora, sociální péče a hmotná nouze**
 - právní úprava a orgány státní sociální podpory
 - základní pojmy a pravidla pro nárok, rozdělení a výpočty dávek
 - sociální péče a hmotná nouze
 - princip nové dávky – superdávka
18. **Správní právo a správní řízení**
 - ústavní základ a vztah k ostatním právním odvětvím
 - prameny správního práva, subjekty, realizace norem správního
 - zahájení a průběh správního řízení, druhy správních rozhodnutí

Právo (120 min)

Zadání:

1. Test - 16 testových otázek. Studenti budou volit vždy jednu správnou odpověď ze tří možností v každé testové otázce. Za každou správně zodpovězenou testovou otázku získá student 0,5 bodu. Celkem tedy **8 bodů**.

2. Studenti vypracují 4 písemné referáty na dané téma (každý z nich min. 200 slov). Témata budou vylosována bezprostředně před zahájením zkoušky. Za každý zpracovaný referát získá student až 3 body (celkem tedy nejvýše 12 bodů). Možné jsou i částečné body odstupňované po ½ bodu.

Maturitní okruhy, z nichž budou vycházet testové otázky a losována témata, jsou následující:

1. Vznik a historický vývoj práva nebo významná právní památka
2. Český právní řád a typy právních předpisů. Platnost a účinnost právních předpisů
3. Nejdůležitější právní odvětví, jejich základní prameny a vztahy, které upravují
4. Ústava České republiky a prameny ústavního práva
5. Zákonodárná moc v České republice. Parlament ČR.
6. Nejvyšší orgány moci výkonné a jejich pravomoci. Prezident nebo vláda ČR
7. Moc soudní a systém soudů v České republice
8. Nejvyšší kontrolní úřad, Česká národní banka a územní samospráva v Ústavě ČR
9. Listina základních práv a svobod a stručný popis alespoň tří práv v ní obsažených
10. Jedno vybrané právníkové povolání, jeho pracovní náplň a předpoklady pro výkon
11. Prameny trestního práva
12. Pachatel, spolupachatel, účastník na trestném činu
13. Vývojová stadia trestného činu
14. Okolnosti vylučující protiprávnost
15. Trestní sankce, přehled základních sankcí a podrobnější popis jedné z nich
16. Orgány činné v trestním řízení a jejich hlavní úkoly v trestním řízení
17. Práva obviněného a obhájce

18. Vazba a její důvody
19. Opravné prostředky v trestním řízení
20. Specifika trestního řízení proti mladistvému
21. Fyzická osoba, právní osobnost a svéprávnost
22. Právní osoba, její vznik a zánik, typy právnických osob
23. Věci a jejich rozdělení s konkrétními příklady
24. Vlastnické právo, jeho charakteristika, vznik a ochrana
25. Podílové spoluvlastnictví, jeho vznik, pravidla a zánik
26. Společné jmění manželů, jeho obsah, vznik, zánik a vypořádání
27. Jedno vybrané věcné právo k věcem cizím (např. věcná břemena, zástavní právo apod.)
28. Dědění ze závěti a formy závěti, vydělení
29. Dědění ze zákona, dědické třídy, dědická nezpůsobilost
30. Darování a koupě – účastníci a podstatné náležitosti smluvního ujednání
31. Nájem, zápůjčka a výpůjčka – účastníci a podstatné náležitosti smluvního ujednání
32. Náhrada újmy – obecná pravidla a zvláštní odpovědnost
33. Manželství a partnerství, vznik a druhy sňatku
34. Překážky uzavření manželství a partnerství a jejich popis
35. Zánik manželství a partnerství – rozvod sporný a nesporný
36. Určování rodičovství, domněnky pro určení otcovství
37. Osvojení nezletilého a zletilého
38. Vyživovací povinnosti rodičů k dětem
39. Další vyživovací povinnosti kromě vyživovací povinnosti rodičů k dětem
40. Charakteristika závislé práce, zaměstnanec a zaměstnavatel
41. Pracovní poměr, jeho vznik, práva a povinnosti účastníků
42. Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr
43. Výpověď pracovního poměru a odstupné
44. Další způsoby skončení pracovního poměru kromě výpovědi
45. Odměňování za práci, mzda, plat a základní pravidla jejich stanovení
46. Základní pojmy obchodního práva, podnikání
47. Přehled obchodních společností. Veřejná obchodní společnost a komanditní společnost
48. Přehled obchodních společností. Společnost s ručením omezeným
49. Přehled obchodních společností. Akciová společnost
50. Nekalá soutěž, její právní úprava, konkrétní příklady a právní ochrana

Celkové hodnocení

Celkem může student získat za písemnou maturitní zkoušku **až 40 bodů**.

40	–	36	1 – výborný
35,5	–	30	2 – chvalitebný
29,5	–	24	3 – dobrý
23,5	–	18,5	4 – dostatečný
18	–	0	5 – nedostatečný

Pravidla písemné maturitní zkoušky nabývají účinnosti 1. 9. 2025 a použijí se počínaje zkouškou ve školním roce 2025/2026.

V Berouně dne 1. 9. 2025

Ing. Vít Lidinský, Ph.D., ředitel školy

